

867—889, а по-правилно между 877—889 лѣто, когато свалението отъ патриаршеството Фотий втори път бяше возведен¹⁾ на той санъ²⁾). Зачтото, ако и да носяше Фотий патриаршескиятъ санъ, кога царствуваше предшественикът **Василиевъ**, императоръ Михаилъ, при когото ся окръстиха българетъ, но чѣ³⁾ ся качилъ Василий на престолатъ, свали Фотия отъ той санъ, когото втори път онъ доби въ 877 лѣто въ царствованието на истиатъ Василиа, слѣдователно сербитъ прияха христианството, ако не тридесетъ годинъ слѣдъ българското крещение, каквото го описува нихниатъ историкъ Бранковичъ, а то поне двадесетъ годинъ слѣдъ него.

Сега ся пита, какво накарало Византийския дворъ и хитриятъ патриархъ Фотия да изнамѣратъ словенската азбука? — Ничто друго, освенъ желанието имъ да ся преведе Священото писание за новообращенитъ на нихниатъ яzikъ. — Това ползвало каквото гражданска, така и духовната власть на Византийската империя, която тогава още свѣтяше, но вѣке бяше почела да слабѣе. — На гражданска грешка власть бяше това нуждно да направи българетъ християне, да смегчи нравоветъ имъ и съ това да укроти стремлението имъ да сукрушатъ империята имъ, която не веднашъ видвала непобѣдимитъ си нѣкога легиони разпадяни⁴⁾ отъ боишата⁵⁾ и побѣдителитъ предъ константинополските врата. — Духовната власть, освенъ чѣ⁶⁾ помагаше на гражданска, имаше предъ очитъ си да предвари замислитъ на римския архиепископъ, комуто подобно бяше желанието да соедини сосьтъ стадото си могуществениатъ тогава и самодержавниятъ български народъ.

Константинъ, соученикъ на императора Михаила, който въ това време царствуваше, и братъ му Методий обѣрнаха на себе си за тая работа вниманието на правителството, което имъ препоручи да направятъ азбука, доволна⁷⁾ за да ся преведе писанието. Обширното знание на Константина (който послѣ въ монашество ся нарече Кирилъ), придоби му име философъ, титло, което споредъ тогавашното значение да-

¹⁾ Покаченъ, повишенъ. ²⁾ Високъ чинъ, важна длѣжностъ. ³⁾ Токущо. ⁴⁾ Повалени, разнебитени. ⁵⁾ Ударитъ, боеветъ. ⁶⁾ Че. ⁷⁾ Достатъчна.